

Микола Витівський

Тема цієї статті останнім часом стає все більш актуальною... Адже попри те, що люди надміру задоволені чи надміру критичні до свого зовнішнього вигляду були завжди, сьогодні з'являється все більше способів для того, щоб свою зовнішність «корегувати», «покращувати», «прикрашати» тощо. Подібна тематика вже була піднята у «Слові» № 35 (2008 р.), однак ми намагатимемось надто не повторюватись, щоб Тобі, дорогий читачу, захотілось відшукати цей давній, вже, мабуть, весь у пилюці, номер нашого часопису і прочитати статтю диякона Дмитра Сенейка. Розглянемо зовнішність з аспекту залежності від неї. Адже тією, чи іншою мірою кожен із нас все ж залежний від свого зовнішнього вигляду.

Зовнішні (штучні) прикраси свого тіла

Одним з аспектів не зовсім «технологічного», але все-таки прогресу XXI ст., безперечно, є широка панорама можливостей прикрасити своє тіло. У попередньому номері ми вже дещо говорили про бажання людини (зокрема молоді) вирізнитись за допомогою свого одягу. Це спровокувало відоме всім поняття «мода». Так як призмою, через яку будемо все розглядати в цій статті (щоб врешті знайти альтернативу) є залежність, то й особисто наше ставлення до моди маємо переглянути через цей критерій. Залежність від одягу, який носимо, – парадоксальна реальність XXI ст. На новий одяг «спорожняємо» кишені своїх батьків з аргументами: «Мій одяг вже вийшов з моди!». Одна справа, коли фінансовий стан батьків це дозволяє, а зовсім інша – коли батьки просто не хочуть, щоб їх діти виглядали «гірше» за інших і віддають на їхні примхи останні гроші. Тому немає нічого поганого в тому, щоб гарно одягатись, щоб купувати хороші і якісні речі від «Mark&Spencer», «Zara» (а для когось можливо й ці фірми «несерйозні») в Ашані (великий супермаркет, де можна купити все, і де багато молодих людей хотіли б жити). Однак пам'ятаймо, що це ми ідемо купувати нові кросівки, а не вони нас. Шопоголіків там чекають.

Панорама прикрас свого тіла все більше пропонує нам пірсинг і тату. Їх небезпека – можливість різних хворіб (шкіри і не тільки). Проте, сумніваюсь, що ти, читачу, задумавшись у цій статті, наприклад, про тату, вивчив статистику з цього приводу. А з розмов з майстрами тату знаємо, що, переважно, молодь приходить зі скромною думкою про скромне тату... Однак потім їм стає цього замало і вони не перебивають це тату на більше, а додають одне за одним все нові і нові «малюнки», роблячи щось на кшталт бутерброду. Так статистика свідчить, що 40% бажаних зробити собі тату потім приходять ще, як мінімум, один раз. Хіба це не залежність?... До цього висновку

приходять вже не лише «залежні», не лише духовенство і навіть не лише вчені, а й самі майстри, котрі роблять тату. Між ними це називається «синя хвороба». Є великий ризик і при пробиванні пірсингу. Для прикладу, дуже популярним тепер є пірсинг язика. Згідно зі статистикою, у 15-20% випадків це нищить зуби і робить їх вразливими, у 20-40% людей з'являються проблеми з яснами тощо. Це просто один із прикладів, який має закликати нас співставити всі «за» і «проти» перед тим, як будь-що робити, бо наслідки можуть бути дуже різними, і не завжди та «краса» потребує аж таких жертв.

Іноді буває смішно читати навіть висновки науковців – парадокс. Зокрема, посмішку в мене викликали висновки вчених про сучасну залежність людей (особливо жіночої статі), як ви думаєте, від чого?.. – від соляріїв. Щобільше, ця залежність отримала й наукову назву – «танорексія», про яку можна почитати, зокрема, в тій же «Вікіпедії».

Ніхто, отже, не стверджує, що все вищеназване є обов'язково негативом, об'єктом залежності, але стає ним, коли ми – суб'єкт залежності. Нехай альтернативою і ключем до цього розділу будуть слова ап. Павла: «Все мені можна, та не все корисне» (I Кор. 6, 12).

Наше ставлення до своєї зовнішності

Спілкуючись з людьми, часто зустрічаємось із двома крайнощами у ставленні до своєї зовнішності: надмірне «любівання» собою та постійна критика себе (після Зигмунда Фройда психоаналітики називають це «комплекс»).

Любити себе, безперечно, потрібно, бо ж Христос не навчав не любити себе, але любити й інших як самого себе. Однак, надмірно захоплюючись собою, ми часом пригнічуємо інших... Всі ми любимо казки і грецькі міфи. Отож, коли читаємо «Білосніжку і семеро гномів», запитаймо: Хто з персонажів нам більше до вподоби – Білосніжка, чи її зла Мачуха? Мабуть, Білосніжка. Гномам також подобалась вона... Але чому? Бо зла відьма до певного часу була найкрасивішою. Знаменита фраза: «Хто на світі всіх миліший, найпрекрасніший, гарніший?» Чи не часто такої думки ми про себе? І нехай хлопці не показують пальцями на дівчат, мовляв, це їх стосується, бо ж є й інший подібний персонаж чоловічої статі – герой грецький міфів – Нарцис, що не міг не любитись собою. Отож, подумаймо в чий ролі хочемо виступати...

Якщо ж ми вийдемо з такого самозахоплення, як одного з екстремумів, в який впали, то це дуже добре, однак це ще не дає гарантії, що тепер ми будемо подобатись іншим людям та Богу. Є ризик впасти в явище, що його психологи називають «маятникова реакція». З безкритичного захоплення ми можемо за принципом маятника перейти до безкритичної критики себе. Це вже може по-різному бути окреслене психологами, тому часто чуємо про комплекси, занижену самооцінку тощо. Трапляються люди, що в буквальному сенсі ненавидять свою зовнішність, риси поведінки чи навіть стать! Не дивуйтесь з останнього слова попереднього речення. Сучасні збочення і псевдодемократія (насправді ж це вже охлократія), що так часто їх захищає, дійшли вже не лише до гомосексуалізму, а й до пластичних операцій щодо зміни статі. Такий собі Джейсон Торрес упродовж дванадцяти років робив операції, щоб бути подібним на «Ляльку Барбі», і тепер він Ніколь Сандерс. Абсурд! Роблячи для себе кумирів, намагаємось бути до них подібними аж до ідентичності. Так філіппінець, Герберт Чавес, упродовж шістнадцяти років робив різні операції, щоб бути схожим на Супермена. Для тверезомислячої людини це навіть смішно, та, насправді, ці крайнощі є виявом загальної дуже сумної світової тенденції. Явище пластичних операцій у його плодах спостерігаємо

в численних представниках шоубізнесу, естради, кінематографу... Відомий всім приклад – Майкл Джексон, котрий, розпочавши робити пластичні операції, вже не міг зупинитись. Так, навіть будучи чорношкірим від народження, він чомусь дуже захотів бути білим... Однак навіть сучасні психологи стверджують, що зміна зовнішності не змінить самооцінки. Саме тому людина не може зупинитися у процесі «омолодіння», а її обличчя після багатьох пластичних операцій стає вже просто нездатним виявляти хоча б якісь емоції.

Люди все більше бояться залишатися собою... Ось так!

«Внутрішня краса»: діюча Христова альтернатива, чи банальне гасло?

Ця частина нашої статті зацікавить або викличе іронічну посмішку у Тебе, дорогий читачу, в залежності від того, наскільки відкриєшся на те, що наш «оригінальний» світ визнає як банальність. Однак саме ця частина є основою у цій статті, а все сказане вище було, радше, довгою передмовою. Ми справді багато чуємо про внутрішню красу від дуже різних людей і часом це всього лиш загальні фрази. Однак внутрішня краса насправді і є тим, що втримує нас біля іншої конкретної людини надовго. Скільки б ми не переймалися своєю зовнішністю, а в розумних межах це потрібно (гігієна, чистий культурний одяг, культура поведінки тощо), це лише спонукатиме людей з нами познайомитись, але не змусить з нами бути. Біля Тебе хочуть відчувати себе найперше комфортно, впевнено, захищено. Саме це і є виявом Твоєї внутрішньої краси, а одночасно – демонстрацією недостатності краси зовнішньої. Отже, піднімається вартість спілкування в людських відносинах, а не лиш зовнішньої симпатії. Тому більш цінним в житті є виховання своєї особи, а не доглядання своєї природи (хоч і це важливо). Останнє, на жаль, зводиться зараз до того одягу, який на себе понатягуємо або, навпаки, познімаємо, до кілограмів косметики, кількості сережок чи тату на тілі, десятків пластичних операцій тощо.

На завершення, спробую продемонструвати актуальність сказаного на простому прикладі, який кожен із нас міг на власному досвіді засвідчити. Скільки є таких випадків, коли найдорожчою і коханою стає людина, котру колись навіть не помічали в натовпі, а помітивши, відгукувались про неї своїм друзям так: «Вона/він не мого типу». Вся іронія в тому, що ніхто не має свого типу людей, бо ж симпатія до зовнішності іншої людини залежить від нашого ставлення до неї, а воно, своєю чергою, від згадуваної в заголовку внутрішньої краси. Хочеш ще раз переконатись в цьому? – Чому ж Тобі ті зовнішні риси коханої людини, які раніше вважав непривабливими, стають чи не найбільш улюбленими (або, в найгіршому випадку, на них хоча б не звертаєш уваги), коли вже готовий цій людині казати: «Я тебе люблю»? Отож, в «що» (в зовнішні риси) чи в «когось» (внутрішньо красиву особу) ми закохуємось? Питання до кожного з нас зокрема... P.S. Давайте змінимо світ, щоб всім у ньому хотілось не лише знайомитись, а й разом у ньому бути та «на повну» жити! Ось так! =)

Микола ВИТІВСЬКИЙ. А Ти собі подобаєшся?//СЛОВО № 1 (49) 2012, с.30-32